

що дозволяють контролювати доступ до цифрових копій творів і запобігають їх незаконному розповсюдженню.

Висновок.

3D-візуалізація інтер'єрів відкриває нові можливості для інтеграції творів мистецтва у простір, дозволяючи дизайнерам створювати реалістичні моделі майбутніх приміщень, де картини та скульптури виступають важливими елементами. Успішне використання мистецтва у візуалізації вимагає не лише технічної майстерності, але й розуміння естетичних і психологічних аспектів впливу на інтер'єр. Дотримання авторських прав також є важливим етапом у цьому процесі. У підсумку правильний підбір та інтеграція мистецтва допомагають створювати унікальні та гармонійні простори, які задовольняють естетичні та функціональні потреби замовників.

Література:

1. Ясенев, О., Дубовий, О. Сучасні тенденції використання творів образотворчого мистецтва в інтер'єрі приміщень. *Деміург: ідеї, технології, перспективи дизайну*. 2021 №4(2). С. 226-235.
2. Liubava Obukhovska,. Сучасний український етнодизайн інтер'єру: стрімка динаміка і світове визнання. *Деміург: ідеї, технології, перспективи дизайну*. 2020, №3(2). С.202-220.
3. Арт-елементи в інтер'єрі. Інтеграція мистецтва в дизайн. *Європейська школа дизайну : веб-сайт*. URL: <https://eds.ua/blog/article/art-elements-integration-to-interior> (дата звернення: 17.11.2024)
4. Ying Ruan. Application of immersive virtual reality interactive technology in art design teaching. *Computational intelligence and neuroscience*. 2022. Vol.5987191.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-500-9-52>

РОЛЬ ОРНАМЕНТУ У ФОРМУВАННІ ВІЗУАЛЬНОЇ МОВИ СУЧАСНОГО ТЕКСТИЛЬНОГО ДИЗАЙНУ З ВИКОРИСТАННЯМ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Охман Н. І.

асистент кафедри дизайну

*Український державний університет імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна*

Поєднання культурної спадщини з інноваційними цифровими технологіями дозволяє створювати нову візуальну мову, що відображає не лише естетичні тенденції, але й глибокі соціокультурні процеси.

Орнамент – це елемент візуального мистецтва, що має як декоративну, так і символічну функцію. У контексті текстильного дизайну він виконує роль візуального коду, що транслює культурні, історичні та емоційні сенси. Традиційні орнаменти різних культур містять у собі багатшарові значення, і їх адаптація до сучасних умов вимагає ретельного переосмислення.

Завдяки цифровим технологіям дизайнери отримали змогу трансформувати традиційні орнаменти у складні цифрові патерни. Програмне забезпечення для графіки, генеративний дизайн, наприклад, Grasshopper, Rhino, CAD (САПР – системи автоматизованого проектування), 3D-моделювання та віртуальна реальність відкривають нові горизонти у роботі з текстурами, ритмами та кольорними схемами. Однією з головних причин цього оновленого інтересу є поява нових цифрових засобів створення, моделювання і виготовлення орнаментів. Цифрові інструменти також дозволяють автоматизувати процес створення орнаментів, зберігаючи при цьому гнучкість інтерпретацій.

У цифрову епоху орнамент повертається як інтелектуальна й технологічна стратегія, а не просто декор. Він став гнучким, персоналізованим і адаптивним. Замість ручної одноманітності, тепер можлива складна варіативність через цифрові інструменти. Цифровий друк на тканині дає змогу створювати надзвичайно деталізовані, кольорові або навіть інтерактивні орнаменти. Те, що раніше потребувало ручної вишивки чи ткацтва, тепер можна реалізувати швидко й точно [4].

У роботах провідних сучасних дизайнерів, наприклад, Iris van Herpen, Mary Katrantzou, простежується використання орнаментів, які створені або модифіковані за допомогою комп'ютерних технологій. Вони поєднують складність форм, натхнення з природних або етнічних мотивів та високотехнологічні матеріали, що утворюють нову мову модного текстилю.

Використання орнаментів писанок для формування патернів у текстильному дизайні – це не просто креативне рішення, а важливий крок до збереження і переосмислення культурної спадщини. Писанка як традиційне українське мистецтво втілює в собі багатовікову символіку, де кожен елемент є носієм глибоких значень [2].

Перенесення цих візерунків у сучасні тканини надає дизайну не лише естетичної виразності, а й концептуальної глибини. Дозволяє створювати нові текстильні патерни, які мають впізнавану культурну основу, але виглядають цілком сучасно. Застосування таких мотивів у моді або інтер'єрі створює емоційний зв'язок між минулим і сьогоденням.

Це цікаво ще й тому, що орнаменти писанок мають багатий колористичний діапазон та ритмічну гармонію, що чудово підходить для цифрового моделювання текстур. Завдяки цьому дизайнер отримує

потужний візуальний інструмент, що поєднує традицію, інновацію і персоналізацію.

Аналогічним чином перспективним є створення орнаментальних композицій на основі візуальної спадщини трипільської культури або навіть протокультур. Зображення спіралей, меандрів, символів родючості та космосу, що притаманні цій культурі, мають естетичний та концептуальний потенціал. Їх інтерпретація в сучасному дизайні тканин дозволяє відкрити нові шари історичної пам'яті, інтегруючи архайчні візуальні коди у сучасну візуальну мову.

Це важливо не лише з мистецького погляду. Залучення елементів трипільської (чи навіть протокультурної) орнаментики до сучасного дизайну сприяє збереженню й популяризації глибинного пласту культурної пам'яті [3]. Також створює міст між поколіннями, формує нову візуальну ідентичність та відкриває для дизайнерів безмежне поле для креативних експериментів.

Культурно-освітній потенціал орнаментальних мотивів у дизайні: шлях до пізнання, ідентичності та поваги до спадщини. Через такі візуальні елементи можна формувати нові підходи до вивчення історії, мистецтва й етнографії.

Передусім, створення сучасних текстильних виробів з традиційними орнаментами сприяє зануренню в культурний контекст. Молодь, що взаємодіє з цими образами у моді, предметному дизайні чи навіть інтер'єрі, знайомиться з національною символікою у зрозумілій і привабливій формі. Також може перетворювати абстрактні знання з підручників на живий досвід, що спонукає до глибшого вивчення власної культури [1].

Такий підхід також сприяє формуванню процесів самоідентифікації. Через впізнавані символи минулого індивід відчуває зв'язок із корінням, з поколіннями, що жили до нього. Орнамент стає посередником між особистим і колективним «Я», відчуттям приналежності до історичного простору.

Інтеграція культурного орнаменту в сучасний дизайн – це не просто естетичний тренд. Це потужний освітній і виховний інструмент, що допомагає новим поколінням не втрачати зв'язок із традицією, а навпаки – творити на її основі сучасність.

Орнамент у сучасному текстильному дизайні перестає бути лише декоративним елементом, він стає носієм ідентичності, засобом діалогу між традицією і сучасністю. Використання цифрових технологій не знецінює традиційні форми, а навпаки, дозволяє їм знайти нове звучання у глобальному культурному просторі.

Цей напрям має великий потенціал для подальших досліджень і практичних експериментів, що можуть призвести до глибших міждисциплінарних рішень у сфері дизайну.

Література:

1. Василь Кричевський: орнаментні композиції: альбом / передм. М. Р. Селівачов, А. О. Пучков; упоряд. О.О. Савчук Харків: Видавець Олександр Савчук, 2023. 312 с.
2. Манько В. Українська народна писанка. Львів: Свічадо, 2001. 81 с.
3. Сковронський Б. В. Орнамент як семантико-комунікативний феномен. *Актуальні проблеми філософії та соціології*, 2015, 6: 137-140.
4. Riisberg V., Munch A. Decoration and Durability: Ornaments and their 'appropriateness' from fashion and design to architecture. *Artifact*. 2015. Vol. 3. P. 5.1–5.13 DOI: 10.14434/artifact.v3i3.3918

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-500-9-53>

ПОРІВНЯННЯ РЕАЛІСТИЧНОГО ТА ІНТУЇТИВНОГО ПІДХОДІВ У МЕТОДИЧНИХ ЗАСАДАХ НАВЧАННЯ РИСУНКУ: ПЕРЕВАГИ, НЕДОЛІКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Прокопович Т. А.

*кандидат психологічних наук, доцент,
завідувач кафедри, доцент кафедри образотворчого мистецтва
Волинський національний університет імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна*

В епоху сучасного розвитку засобів фотофіксації і штучного інтелекту постала проблема методів пізнання навколишньої дійсності і їх відображення в мистецтві. Серед юних художників постало питання чи варто опиратися на реалізм і академізм, чи все ж рухатися творчо-інтуїтивним шляхом. Ці два шляхи доволі різні, але на нашу думку, для успішного оволодіння мистецтвом рисунку варто обирати переваги обох.

Методичні основи з навчального рисунку охоплюють широкий спектр тем, від базових принципів композиції та перспективи до використання різних медіа і технік [3]. В основі навчального рисунку закладені положення про методи пізнання навколишньої дійсності, закономірності явищ природи, закони перспективи, пластична анатомія, теорія тіней, а також поетапність ведення роботи над рисунком [2]. Правильне розуміння цих основних положень допоможе здобувачу освіти оволодіти методологічними основами рисунку, адже рисунок – це діалог між людиною і реальністю. Через око, руку і думку художник намагається зрозуміти сутність об'єкта, не лише його зовнішній вигляд.